

LEVÉLSZEKRÉNY.

A pótfüzetek kérdése. Nem újkeletű a folyóiratoknak az a szokása, hogy pótfüzeteket adnak ki. Ennek különböző oka lehet. Így lehet a tartalmi eltérés a folyóiratban közölt cikkektől, például történeti folyóiratban az évi történelmi termés bibliográfiája, vagy valamely hosszabb cikknek a megjelentetése, mely túllépné a folyóirat kereteit, vagy hogy az ifjabb tudós-nemzedék is szóhoz juthasson, mint például a *Századok* esetében stb. De az újabban mindjobban elterjedő pótfüzetek mégis főleg a papiros használatát korlátozó rendelkezések köszönhetik létüket, mely szűkebbre szabta a folyóiratfüzetek terjedelmét s így bizonyos cikkek a pótfüzetekbe szorultak. Az ily módon felszaporodó pótfüzetek azonban sokszor nagy zavarba hozzák mind a könyvtárost, mind a bibliográfust. Mert vannak ugyan folyóiratok, melyek előre jelzik, hogy mikor és hány pótfüzetet fognak kiadni, — (a *Természettudományi Közlöny*nél például mindenki tudja, hogy évenként négy pótfüzet jelenik meg, vagy a *Századok* is előre bejelenti, hogy pótfüzetet akar kibocsátani, bár hiba, hogy például az 1933. évi pótfüzet bejelentése csak a folyóirat borítólapjának hátsó oldalán történt, úgyhogy könnyen elkerülhette a könyvtáros figyelmét) —, de vannak aztán olyan folyóiratok is, melyek előzetes bejelentés nélkül évenként meg nem határozott mennyiségű pótfüzetet adnak ki. Ezekkel szemben a könyvtáros tanácsalanel áll, mert nem tudja ellenőrizni a teljességüket. Így aztán gyakran megesik, hogy a pótfüzet akkor fut be a könyvtárakba, amikor a folyóirat-évfolyamok már bekötte, helyrajzi számaikon vannak elhelyezve. Ekkor aztán nemcsak a katalóguscédulákat vagy bibliográfiai feljegyzéseket kell kijavítani, hanem a köteteket is szét kell szedni és újból kötetni, ami idő- és pénzveszteséggel jár.

Ezért kívánatos lenne, ha a folyóiratok szerkesztői nemcsak, hogy előre jeleznék, ha pótfüzetet akarnak kiadni, hanem ezen értesítésüket olyan felrűnő helyen is közölnék, mint például a belső címlap homlokírása, ahol az senkinek sem kerülhetné el a figyelmét.

MOKCSAY JULIA.

K. L. úrnak. Könyvtár mint kaszinó. Nézzünk bátran szemébe a vádnak, ne térjünk ki előle. Minden könyvtár az, ha tudományos tisztviselői vannak és ha hivatása magaslatán áll. Tudományos kaszinó, amelyben a kártya, sakk és billiárd vonzereje nélkül is össze szoktak gyülekezni emberek, olvasni, kutatni, művelődni vágyó, tudományos kérdések iránt érdeklődő, cikket, értekezést, könyvet, lexikont író, statisztikát, bibliográfiát összeállító tudósok, írók és egyéb polgárok. Ma még messze vagyunk annak az

álomnak a megvalósulásától, hogy a könyvtári katalógusok, mintegy gombnyomásra rögtön megadjanak minden felvilágosítást egy-egy szakkérdésben s a katalógus, különösen ha avult rendszerű szerzői katalógus, szakkatalógus nélkül, önmagában kevés a kutató útbaigazítására, viszont eltűnt az a tisztviselő-típus, amely az útbaigazításért hozzáforduló kutatót azzal intézte el, hogy tessék utána nézni a lexikonban s a lexikon bibliográfiája után a katalógusban. Ma, amikor már külföldi tudományos könyvtárakban nemcsak referenc-szolgálat van, hanem *dokumentációs* szolgálat is, a tisztviselő a legtöbb esetben nemcsak könyvcímeket ad az érdeklődőnek, hanem folyóirat-cikkcímeket is, sőt a tudományos tisztviselő gyakran azt is elmagyarázza, hogy melyik könyvben, vagy cikkben milyen természetű anyagot találhat. És ez a tájékoztatás nem mehet némán. Nagy könyvtárakban szükséges, hogy legyenek olyan tudományosan képzett tisztviselők, akiknek az a hivatásuk, hogy *beszélgessenek* a kutatókkal, igazítsák útba, egészítsék ki a katalógus hiányait tárgyi és könyvtári helyismereteikkel, indítsák el a tudományos kutatás vágányain a járatlant és segítsék előbbre az avatottat is, ha az éppen megakad. A nagy könyvtárak, de a kisebb testületi könyvtárak is csak akkor felelhetnek meg rendeltetésüknek, ha vannak referenc-szolgálatos tisztviselőik is, akiknek a beszédidejét nem lehet előírni. Hogy aztán válságos időkben a tisztviselő esetleg időszerű „politikai“ kérdéseket is megbeszél a könyvtárlátogatóval, az természetes és elkerülhetetlen. Persze nagy könyvtárakban sok az adminisztrációs, katalogizálási, rendezési munka s itt már a hivatali munka kárára is mehet a „beszélgetés“, de ezekre a munkákra sem lehet néma tisztviselőket alkalmazni. Azonban itt a „beszélgetés“ időtartamát a könyvtártisztviselő hivatali kötelességtudása és magasabb erkölcsi érzéke mindenkor ellenőrzi.

TR. Z.